

O Crux ave, spes unica

Jag vill aldrig berömma mig av annat än vår Herre Jesu Kristi kors, genom vilket världen är korsfäst och död för mig och jag för världen. (Gal.6:14)

Vi förkunnar en Kristus som blivit korsfäst, en stötesten för judarna och en dårskap för hedningarna. (1 Kor. 1:23)

Korset har alltid vållat strid. Aposteln Paulus fick i Galatien kämpa mot dem som ville göra Kristi försoning på korset beroende av omskärelsen, och i Korint möttes han av förakt från sina trosfränder. De ansåg att det var hädelse att hävda att Messias dött på ett kors. För grekerna var det rena dårskapen att tro att Gud dödats på det mest förnedrande sätt som den tidens avrättningskonst kunde erbjuda. Men Paulus ville inte dölja korset i risken för att provocera. Han satte det med kraft *mot* sina vedersakare och *för* den tro som förtjänar beröm.

Just nu pågår i Mellanöstern en slakt av kristna utan motstycke. Kyrkor som har vittnat om Kristi kors i två tusen år är på väg att försvinna. Korsen rivs ner från taken. Altaren vanhelgas, kristna män halshuggs och unga flickor säljs som slavar till soldaterna. Det hävdas att detta inte drabbar bara kristna. Det må vara sant, men det förminskar knappast det lidande som drabbar våra trossyskon.

Kampen mot korset har nu spridit sig till Europa. Två IS-män skar halsen av 84-årige prästen Jacques Hamel och angrep två nunnor under pågående mässa i en kyrka i Normandie. De gjorde det i avsikt att smäda och förnedra kristna som i deras ögon är otrogna hundar som inte förtjänar att leva.

Förföljelse av kristna förekommer också i Sverige, men det är en mild västanfläkt i jämförelse med vad som sker i Mellanöstern. Kanske är det därför som kyrkan i vårt land har svårt att ta till sig det som sker. Det är få svenskar som behöver riskera livet för en bekännelse till Kristi kors. Men kristna invandrare från Syrien, Irak eller Afghanistan är inte lika trygga. Det kan räcka med ett kors runt halsen för att dödshoten skall komma.

Förståelsen för korsets tecken har inte alltid varit så stor. För inte så länge sedan kunde den präst som gjorde korstecknet vid välsignelsen förlöjligas, avhånas och smädas. Den kritiken har försvunnit och numera vill knappas någon förbjuda det utan häpnar, med ett stänk av förtjusning, över olympier som tecknar sig med korsets tecken före sin insats på fotbollsplanen eller löparbanan. Det har inte hörts några röster från kyrkokansliet om att sådana »provokationer» är uppviglande.

Bloggen *Kristen Opinion*, som leds av Johanna Andersson, Annika Borg och Helena Edlund, präster och journalister och verksamma i Svenska kyrkan, bildade i juli en Facebookgrupp med beteckningen *#mittkors*. De gjorde det, som en reaktion mot mordet på fader Jacques och i solidaritet med förföljda och utsatta kristna i hela världen. De uppmanade också andra kristna att ta selfie-bilder på sig själva och sina kors som trosvittnesbörd och för att visa stolthet över att bära ett kors. På kort tid fick Facebookgruppen tusentals följare.

Reaktionen blev minst sagt uppseendeväckande. Medan ledarskribenter och krönikörer, som allt som oftast kan vara nog så kyrkokritiska, mottog budskapet från #mittkors med välvilja, uppvisade flera centrala företrädare för Svenska kyrkan sin avsky. Den kommunikationsansvarige på kyrkokansliet i Uppsala kallade #mittkors´ initiativ för »uppviglande och okristligt» och menade att det uppmanade till religionskrig. En annan på kansliet kallade det för »dolda tankefigurer som kyrkan måste utmana» och att retoriken var »Trumpsk»– ett nyord som lär tolkas som att den är provocerande och främlingsfientlig. Det var alltså inte några inkännande och förstående ord som kyrkoledningen mötte Facebookgruppen med.

Kyrkokansliets uttalanden möttes av bestörtning från kyrkokristna i hela landet. Vad var detta för uttalande av kyrkans företrädare? Vill de gömma undan korset? Står de inte för en kristen bekännelse? Vill de inte eller vågar de inte stödja kristna trossyskon som förföljs och dödas? Ärkebiskopen anklagades för att hon nog så flitigt kunde uttala sig i andra frågor, men här var hon märkvärdigt tyst. Till stöd för fader Jaques har hon inte sagt ett ord. Kritiken må vara orättvis men häftar som ett svårborttaget plåster vid ärkebiskopsämbetet.

I en upphetsad debatt blir lätt tonläget hårt och oövertänkt, och många kan säkert, när dammet lagt sig, ångra de ord som har fällt. I stället för att bli ett eftertänksamt samtal om Facebookgruppen #mittkors sätt att stödja förföljda kristna är bra eller inte, tillgrips smädelse och osakliga beskyllningar om okristlighet, främlingsfientlighet, uppmaning till religionskrig osv. Det gagnar inte någon. Det skapar istället en osäkerhet om var vår kyrka står i kampen mot förföljelsen. Bryr hon sig om att kristna människor slaktas som hundar? Är hon intresserad av att kristen tro är levande och stark? Tycker hon att det går lika bra med en annan trosbekännelse – att var och en blir salig på sin tro? När kritiken har kommit så långt hjälper det inte att personer i kyrkoledningen bedyrar att de visst stödjer kyrkans martyrer, att man visst tycker det är bra att bära ett kors – om man bär det *för* någonting och inte *mot* – och att man inte vill överge kyrkans tro. De har förbrukat sitt förtroendekapital och får svårt att återvinna det.

En skämtteckning, som sprids på sociala medier, visar en präst som samtalar med en församlingsbo. I bakgrunden ser man hur en lyftkran lyfter bort korset från en kyrka. »Ska ni renovera kyrkan», frågar församlingsbon. »Nä», svarar prästen, »vi tar bara bort kristna symboler som kan verka provocerande». Det är uppenbart att kyrkokansliet i Uppsala har mycket att förklara.

I bästa fall kommer denna korsdebatt att föra med sig något gott. Det går inte i längden att ägna sig åt det perifera. Centrum för vår tro, KORSET, utmanar oss. Vem vill ha en kyrka som inte är tydlig om tron på Jesus Kristus utan flyr in i politik, administration och miljöfrågor för att undvika att ta ställning? Kan det bli för vår kyrka som för August Strindberg, hädaren och föraktaren av allt vad kyrkan stod för? När glansen förbleknat och livet förbränts var det bara korset som stod kvar, det enda att lita på: O CRUX AVE SPES UNICA.